

1 Oppgave 1 teller 20%.

a) Forklar hva som menes med nåverdi.

b) Forklar hva markedets tilbudskurve er.

c) Forklar hva vi mener med kollektive goder, og hvorfor det produseres for lite av slike goder i markedet.

Skriv ditt svar her...

2 Oppgave 2 teller 50%

Vi ser på markedet for en vare, og antar at det kan modelleres som et marked med såkalt fullkommen konkurranse.

a) La etterspørselen i markedet være gitt ved $x = -p + 1600$ og tilbudet ved $x = 2p - 200$. Forklar kort hvordan pris og omsatt mengde bestemmes i markedet, og regn ut pris og mengde med de oppgitte funksjonene.

b) Forklar ved hjelp av en figur hva som skjer i markedet dersom

(i) Etterspørselen etter produktet øker

(ii) Lønningene øker i bedriftene som tilbyr produktet

(iii) Det kommer flere tilbydere av produktet inn på markedet

c) Myndighetene innfører en stykkavgift på t kroner per enhet av produktet som skal innbetales av tilbyderne. Hva blir virkningene i markedet av en slik avgift?

d) Regn ut virkningene av en stykkavgift med de oppgitte tilbuds- og etterspørselsfunksjonene. Hvordan fordeles avgiften mellom kjøpere og selgere? Hva bestemmer fordelingen av en stykkavgift mellom kjøpere og selgere i et marked?

Etter en tid har bedriftene i markedet slått seg sammen, slik at det nå bare er to store selskaper som tilbyr produktet, A og B. Hvis begge setter høy pris tjener begge 80 (millioner kroner). Hvis det ene selskapet setter lav pris og det andre høy, tjener selskapet med lav pris 100 og det med høy pris 50. Hvis begge setter lav pris tjener begge 60. De to selskapene setter pris samtidig og uavhengig av hverandre.

e) Forklar hva en Nash-likevekt er.

f) Sett opp spill-matrisen og forklar hva som blir Nash-likevekten(e) i spillet.

g) I Norge og mange andre land er prissamarbeid forbudt. Gi en samfunnsøkonomisk begrunnelse for et slikt forbud.

Skriv ditt svar her...

3   *Oppgave 3 teller 30%*

Grønn skattekommisjon (NOU 2015:15) argumenterer for at "riktig fastsatte avgifter er det sentrale virkemiddelet i klima- og miljøpolitikken, ved siden av deltakelse i EUs kvotehandelssystem for utslipp av klimagasser".

Hva kan begrunnelsen være for å bruke miljøavgifter og kvotehandel som de sentrale virkemidlene i miljøpolitikken?

Du kan velge om du vil forklare verbalt eller ved hjelp av figurdrøfting.

Skriv ditt svar her...